

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE DE SISTARE

a procesului privind controlul constituționalității
Legii nr. 67 din 21 mai 2020 pentru modificarea articolului III
din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative
*(suplinirea funcției vacante de membru al
Consiliului Superior al Magistraturii)*
(sesizarea nr. 143a/2020)

CHIȘINĂU

1 octombrie 2020

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată pe 1 septembrie 2020,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 1 octombrie 2020 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională pe 1 septembrie 2020, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională nr. 317 din 13 decembrie 1994 și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, de dl Dinu Plîngău, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorul sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea Legii nr. 67 din 21 mai 2020 pentru modificarea articolului III din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative, care prevede, la articolul I, că articolul III alineatul (4) din Legea nr. 193/2019 se completează cu enunțul: „Până la alegerea de către Adunarea Generală a Judecătorilor a noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor, membrii supleanți aleși anterior de Adunarea Generală a Judecătorilor vor suplini funcțiile vacante de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii”.

3. Autorul sesizării i-a solicitat Curții să suspende acțiunea Legii contestate. Prin Decizia nr. 102 din 21 septembrie 2020, având în vedere faptul că s-a înregistrat o paritate de voturi, Curtea a sistat procesul privind examinarea cererii de suspendare.

A. Motivele sesizării

4. Motivele sesizării, așa cum au fost prezentate de către autorul acesteia, pot fi rezumate după cum urmează.

5. Legea nr. 67 din 21 mai 2020 a completat articolul III din Legea nr. 193 din 20 decembrie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, care a

modificat Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.

6. Autorul sesizării susține că Legea nr. 67 din 21 mai 2020 a fost adoptată cu încălcarea procedurii de legiferare, fapt contrar articolului 64 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative și articolelor 1 alin. (3) și 23 din Constituție.

7. De asemenea, autorul consideră că, prin adoptarea Legii contestate, Parlamentul a intervenit în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, fiind încălcat principiul separării puterilor în stat.

8. În opinia sa, prevederile Legii nr. 67 din 21 mai 2020 contravin articolelor 1 alin. (3), 6, 23 114, 116 alin. (1) și 123 din Constituție.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...]”

Articolul 123

Atribuțiile

„(1) Consiliul Superior al Magistraturii asigură numirea, transferarea, detașarea, promovarea în funcție și aplicarea de măsuri disciplinare față de judecători.

(2) Modul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii se stabilește prin lege organică.”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 67 din 21 mai 2020 pentru modificarea articolului III din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative sunt următoarele:

Articolul I

„La articolul III din Legea nr.193/2019 pentru modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 24–34, art. 23), alineatul (4) se completează cu enunțul: „Până la alegerea de către Adunarea Generală a Judecătorilor a noilor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii din rândul judecătorilor, membrii supleanți aleși anterior de Adunarea Generală a Judecătorilor vor suplini funcțiile vacante de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

11. În argumentarea sesizării, autorul susține că Legea nr. 193 din 20 decembrie 2019 [în vigoare din 31 ianuarie 2020] a modificat Legea nr. 947 din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. De asemenea, în articolul III din Legea nr. 193 din 20 decembrie 2019 pentru modificarea unor acte legislative s-au reglementat dispozițiile finale și tranzitorii.

12. Sub acest aspect, autorul subliniază că Legea nr. 67 din 21 mai 2020 [în vigoare din 26 mai 2020] a completat articolul III din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative. Autorul menționează că la doar patru luni după intrarea în vigoare a Legii nr. 193 din 20 decembrie 2019 Parlamentul a adoptat Legea nr. 67 din 21 mai 2020, fapt contrar articolului 64 alin. (3) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative. Conform articolului 64 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative, propunerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de șase luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv. Potrivit autorului, modificările aduse Legii nr. 193 nu puteau să aibă loc mai devreme de data de 3 august 2020. Așadar, autorul susține că adoptarea Legii nr. 67 din 21 mai 2020 contravine, prin încălcarea procedurii de legiferare, articolelor 1 alin. (3) și 23 din Constituție.

13. De asemenea, autorul consideră că prin adoptarea Legii contestate Parlamentul a intervenit în activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, fapt care reprezintă un act de depășire a limitelor de colaborare în domeniul justiției, fapt contrar principiilor legalității, separației puterilor în stat și al independenței puterii judecătorești în raport cu puterea legislativă.

14. Autorul subliniază că Parlamentul a intervenit de o manieră arbitrară în exercițiul atribuțiilor puterii judecătorești, în fraudă măsurilor legislative adoptate în prealabil, cu nerespectarea condițiilor clarității și coerenței.

15. Sub acest aspect, autorul consideră că prin adoptarea Legii nr. 67 din 21 mai 2020 Parlamentul a atentat la statutul constituțional al Consiliului Superior al Magistraturii și la independența puterii judecătorești.

16. Autorul susține că prevederile Legii nr. 67 din 21 mai 2020 sunt contrare articolelor 1 alin. (3), 6, 23, 114, 116 alin. (1) și 123 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

17. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

18. Curtea observă că, potrivit articolelor 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, deputații posedă prerogativa sesizării Curții Constituționale.

19. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii nr. 67 din 21 mai 2020 pentru modificarea articolului III din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative, ține de competența Curții Constituționale.

20. Curtea reține că prevederile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

21. În procesul examinării sesizării, ca urmare a votării, s-a înregistrat o paritate de voturi. Din aceste considerente, în baza articolelor 60 lit. f) și 66 alin. (5) din Codul jurisdicției constituționale, examinarea constituționalității Legii nr. 67 din 21 mai 2020 pentru modificarea articolului III din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative se sistează.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 60 lit. f), 61 alin. (3), 64 și 66 alin. (5) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se sistează procesul* privind controlul constituționalității Legii nr. 67 din 21 mai 2020 pentru modificarea articolului III din Legea nr. 193/2019 pentru modificarea unor acte legislative.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 1 octombrie 2020

DCC nr. 113

Dosarul nr. 143a/2020